

Ministru prezidenta Valda Dombrovska uzruna apaļā galda diskusijā Viļņā 2009.gada 27.aprīlī

Energodrošība, energoapgādes dažādošana, starpsavienojumu pilnveidošana un tirgus izveidošana ir ne vien reģiona valdību, bet visas ES uzdevumu saraksta augšgalā. Baltijas valstu enerģijas tirgu izolācijas problēmas risināšanai ir prioritāra nozīme ES sarunās par enerģētiku.

Manuprāt, mēs varam lepoties ar to, ka visas Baltijas valstis ir apvienojušas spēkus, lai stiprinātu savu energodrošību un vienotos par konkrētiem soļiem un termiņiem, tiecoties harmonizēt Baltijas valstu elektroenerģijas tirgu.

Šajā sakarā es vēlētos pateikties Eiropas Komisijai par aktīvo līdzdalību enerģijas “salu” jautājuma aktualizēšanā ES darba kartībā.

Īpaši vēlos pateikties mūsu partneriem Skandināvijā un Polijā par aktīvu sadarbību un gatavību piedāvāt dažāda veida risinājumus.

Parakstot šo kopīgo deklarāciju, mēs esam radījuši labu pamatu turpmākam kopīgam darbam. Līdztekus Baltijas enerģijas tirgus starpsavienojuma plāna izstrādei tā pauž faktisku politisku atbalstu noteikto pamatmērķiem un principiem.

Viens no šī plāna galvenajiem elementiem ir ceļa karte, kuras mērķis ir funkcionējošs Baltijas elektroenerģijas tirgus.

Nepārprotami, šīs ceļa kartes īstenošanai mums ir nepieciešama spēcīga politiskā griba. Šā dokumenta parakstīšana nav galapunkts – tas ir tikai ceļa sākums. Tikai faktisks, funkcionējošs elektroenerģijas tirgus, kas savienots ar Ziemeļvalstu elektroenerģijas tirgu, ir patiesā progresa mēraukla. Tādēļ es aicinu visus joprojām īpašu uzmanību pievērst iespējām nojaukt esošos šķēršļus un cieši sadarboties, lai izveidotu atvērtu Ziemeļvalstu un Baltijas reģiona tirgu.

Nojaucot Baltijas elektroenerģijas tirgus barjeras, mēs vienlaikus izpildīsim vairākus uzdevumus.

Pirmkārt, mēs veicināsim Eiropas *acquis* pieņemšanu elektroenerģijas tirgus regulējuma jomā.

Otrkārt, stimulēsim investīciju piesaisti starpsavienojuma jomā.

Treškārt, veselīga konkurence starp enerģijas ražotājiem ļauj mums piedāvāt patērētājiem godīgāku cenu.

Dāmas un kungi!

Es vēlos teikt atzinīgus vārdus par mūsu pūliņiem elektroenerģijas tirgus un starpsavienojumu izveides jomā, taču līdztekus jāatzīst, ka progress dažās jomās acīmredzami ir atpalicis. Progress enerģijas ražošanas projektu jomā varētu būt dinamiskāks. Bez šaubām vidējā un ilgā termiņā mūsu reģionā būs nepieciešama papildu enerģijas ražošanas jauda. Papildu jaudas trūkums rada apdraudējumu enerģijas drošībai, ņemot vērā, ka būs nepieciešams vairāk importēt no ārpuskopienas

valstīm.

2006. gadā parakstītā Traķu deklarācija un turpmākais saprašanās memorands starp energouzņēmumiem noteica kopējos sadarbības principus. Uzskatu, ka Visaginas atomelektrostacijas partneriem vajadzētu straujāk virzīties uz priekšu, ņemot vērā līdz šim panāktās vienošanās.

Polijas un Lietuvas starpsavienojums ir noteikts par prioritāru infrastruktūras projektu gan ekonomikas, gan sociālo ieguvumu ziņā. Paturot prātā, ka enerģijas tirgus norises Baltijas reģionā ir savstarpēji saistītas, es rosinu pēc iespējas drīzāk uzsākt starpsavienojuma būvniecību.

Integrācija Elektroenerģijas pārvades koordinācijas apvienības (UCTE) sistēmā joprojām ir viens no stratēģiskajiem mērķiem, pamatojoties uz 2007. gadā parakstīto premjerministru paziņojums. Latvijas puse politiski pilnībā atbalsta sistēmas integrēšanas tehnisko aspektu turpmāku izpēti.

Godājamie kolēģi!

Šodienas vienošanās ir viens no pavērsiena punktiem Ziemeļvalstu un Baltijas reģiona enerģijas tirgus izveidē. Uzskatu, ka tā būs būtisks stimuls ekonomikas konkurētspējas veicināšanai un energodrošības stiprināšanai Baltijas jūras reģionā.